24/01/2019

Η Ιερά Μονή Κουδουμά ένας επίγειος παράδεισος στην Κρήτη

/ Ιερές Μονές

Η **Μονή Κουδουμά**, βρίσκεται στη νότια Κρήτη, στα νότια παράλια του Νομού Ηρακλείου. Από το Ηράκλειο απέχει 2-2,5 ώρες, μια διαδρομή 80 περίπου χιλιομέτρων, όπου τα τελευταία 24 χιλιόμετρα είναι βατός χωματόδρομος που ξεκινά από το χωριό Στέρνες, ανηφορίζει στο Ορος Κόφινας και στη συνέχεια κατηφορίζει στη Μονή Κουδουμά, από τα 800 – 900 μέτρα στο επίπεδο της θάλασσας.

Image not found or type unknown

Το “Άγιον Όρος της Κρήτης”, η Μονή Κουδουμά, προσφέρει την ηρεμία και τη γαλήνη που χρειάζεται κανείς για να ’ρθει σε απόλυτη επαφή με το Θεό.

Η παραλία του Κουδουμά είναι μία από τις πιο όμορφες -και βέβαια καθαρές –

θάλασσες της Κρήτης.

Image not found or type unknown

Μία από τις μεγαλύτερες μορφές του Ασκητισμού, ξεχασμένος εν πολλοίς σήμερα, που έζησε εκεί τον 7ο αιώνα, είναι ο Όσιος Κοσμάς ο Ερημίτης, ο οποίος τιμάται στις 2 του Σεπτέμβρη, σε ένα σπηλαιώδη ναό, τον Αββακόσπηλιο, που βρίσκεται στα δυτικά της Μονής Κουδουμά, σε μια απόσταση περίπου 15 λεπτών χαλαρής πεζοπορίας, ο οποίος μάλιστα είναι διαμορφωμένος έτσι εξαιτίας της αρμύρας που έχει “φάει” τα βράχια, με αποτέλεσμα κανείς να “βλέπει” εκεί την αναπαράσταση μορφών της Εκκλησίας.

Τα όσα με καρτερία και εσωτερικότητα αντιπάλεψε ο Άγιος και ο τρόπος που τίμησε το Θεό τού χάρισαν την αφθαρσία. Για περισσότερα από 400 χρόνια το σκήνωμά του παρέμενε “χτισμένο” μέσα στο σπήλαιο…

Κι όμως, όταν το 1058 Βενετοί έμποροι παραβίασαν την κρύπτη του αγίου και έκλεψαν το λείψανο, αυτό παρέμενε όπως την ημέρα που είχε κοιμηθεί, «άφθαρτο και ευωδιάζον».

Οι Βενετοί το μετέφεραν στη Βενετία και το κατέθεσαν στην Ιερά Μονή του Αγίου Γεωργίου τού Μείζονος, όπου και παραμένει ακόμη και σήμερα τοποθετημένο στο παρεκκλήσι του Αγίου Βενέδικτου. Τα τελευταία χρόνια, όπως λέει ο ηγούμενος Μακάριος, γίνονται κινήσεις προκειμένου ο Άγιος να επιστρέψει στον τόπο του.

Σήμερα στη Μονή Κουδουμά, με τα δύο κύρια μετόχια της, των Τριών Ιεραρχών στο Λουσούδι και του Αγίου Νικολάου πάνω από το χωριό Στέρνες και τα πολλά της παρεκκλήσια, ζουν οκτώ Πατέρες και δύο υποψήφιοι δόκιμοι

Η ιστορία συνεχίζεται το 14ο αιώνα, όταν και απαντώνται αναφορές για τη μονή στα χειρόγραφα του Ιωσήφ Φιλάγρη. Υπερασπιζόμενος αυτός ένα μοναχό, τονίζει πως ο εν λόγω μοναχός «εγκαταστάθηκε από πολύ μικρή ηλικία στο μονύδριο Κουδουμά, κάτω από το όρος Κόφινα, υπό την καθοδήγηση του Δομέτιου Καππαδόκη, αδελφού της Μονής Κουδουμά», που δίδασκε τα ιερά και όχι μόνο γράμματα.

Μάλιστα, όπως αναφέρεται στις επιστολές Φιλάγρη, η μονή αποτέλεσε και

ιδιότυπο σχολείο, κάτι που πιστοποιείται και από την τοιχογραφία που υπάρχει και σώζεται ως και σήμερα στο καθολικό.

Κι ύστερα, η Μονή Κουδουμά χάνεται από το ιστορικό προσκήνιο ως και τη σύγχρονή μας εποχή. Ίσως αυτό να οφείλεται στις εποχές της παντοκρατορίας των πειρατών. Ίσως στην κατάκτηση της Κρήτης από τους Τούρκους. Μπορεί πάλι να αποτελεί απλώς μια συγκυρία…

Γύρω τριγύρω από τη μονή, σε "τοπαλάκια" ευκολοδιάβατα ή όχι, αλλά πάντα στραμμένα στη θάλασσα, είναι "σπαρμένα" δεκάδες σπήλαια, που μαρτυρούν πως εκεί υπήρχε ζωή ήδη από τον 6ο αιώνα.

Στον 20ό αιώνα, η επανίδρυση και επαναλειτουργία της Ι.Μ. Κουδουμά οφείλεται σε δύο μεγάλες μορφές της Εκκλησίας, τους Οσίους Παρθένιο και Ευμένιο, αδέρφια οι δυο τους, με καταγωγή από το χωριό Πιτσίδια, που έγιναν μοναχοί στην Οδηγήτρια και ασκήθηκαν στο Μάρτσαλο.

Με προτροπή της Παναγίας πήγαν στο Κουδουμά και με δική της προτροπή "έστησαν" και πάλι το μοναστήρι. Σύμφωνα με τα ιερά κείμενα, η ίδια η Παναγία ήταν αυτή που προέτρεψε τον Όσιο Παρθένιο να μείνουν εκεί και να ξαναχτίσουν τη μονή, και μάλιστα έθεσε εαυτόν και οικονόμο!

«…Μείνε εδώ να ιδρύσεις μονύδριον και να εκτελείτε τα της μοναδικής πολιτείας καθήκοντα και την τάξιν της ακολουθίας σώαν και μη φοβού διότι Εγώ θα είμαι οικονόμος», του είπε, κι έτσι ξεκίνησε ο αγώνας τους να χτιστεί το μοναστήρι, πάνω στα ερείπια του παλαιού, στο οποίο δεν υπήρχαν παρά μόνο κάποια απομεινάρια του παλαιού τοίχους.

Σήμερα, στη Μονή Κουδουμά, με τα δύο κύρια μετόχια της, των Τριών Ιεραρχών στο Λουσούδι και του Αγίου Νικολάου πάνω από το χωριό Στέρνες, και τα πολλά της παρεκκλήσια, ζουν 8 Πατέρες και δύο υποψήφιοι δόκιμοι. Στη πλειοψηφία τους οι Πατέρες είναι νέοι σε ηλικία άνθρωποι, και μάλιστα ανώτερου μορφωτικού επιπέδου.

«Η Παναγία οικονόμησε και γι' αυτό», λέει ο ηγούμενος, που κλείνει πια τα 21 χρόνια ως μοναχός στη Μονή Κουδουμά και σημειώνει πως έφτασαν περίοδοι που στο μοναστήρι δεν υπήρχαν παρά ένας-δυο μοναχοί. Όπως αναφέρει, «όλοι οι μοναχοί γνωρίζουν για ποιο σκοπό έχουν έρθει στο μοναστήρι και επιζητούν αφενός να βρουν τη σωτηρία τους και αφετέρου να θυσιαστούν για την αγάπη στον άνθρωπο και πάνω απ' όλα για το Θεό».

Κύριο έργο τους είναι η λατρεία του Θεού, οι καθημερινές ακολουθίες και η Θεία

Λειτουργία. Κατόπιν, απασχολούνται και σε διάφορα διακονήματα, όπως αγιογραφία, ψηφιδωτό, συλλογή αλατιού από τις αλυκές της μονής, παρασκευή θυμιάματος – σαπουνιού, καθώς επίσης έχουν και τη φροντίδα της περιουσίας της μονής και των ζώων αυτής.

Και βέβαια, κυρίαρχο ρόλο έχει η φιλοξενία! Στο κομμάτι αυτό μάλιστα, στη φιλοξενία δηλαδή, τόσο σε ό,τι αφορά τη διαμονή όσο και τη σίτιση, επιδίδονται με εξαιρετική θέρμη, παρόλο που αυτό είναι... “κοστοβόρο” όχι μόνο οικονομικά αλλά και ουσιαστικά, καθώς, πέραν των υλικών, απαιτούνται και άτομα επιφορτισμένα με τη φροντίδα των επισκεπτών.

Ο Όσιος Κοσμάς ο Ερημίτης έζησε τον 7ο αιώνα σε μια σπηλιά, τον Αββακόσπηλιο, στα δυτικά της Μονής Κουδουμά
Φροντίδα των επισκεπτών: «Εντολή» της Παναγίας η φιλοξενία.

Τη μονή “περιτριγυρίζουν” δέκα μεγάλα σπηλιάρια, τα πιο κοντινά, γιατί μέσα στο φαράγγι υπάρχουν κι άλλα πολλά, τα οποία τώρα ανακατασκευάζονται με σκοπό να λειτουργήσουν ως εκκλησίτσες τα τρία, ενώ τα δύο μάλιστα είναι ήδη έτοιμα.

Τα υπόλοιπα θα γίνουν μέρος ενός πολύ φιλόδοξου σχεδίου της μονής. Θα διαμορφωθούν ως μουσεία, με σκίτσα και κείμενα που θα δίνουν την ευκαιρία στον προσκυνητή που θα τα επισκέπτεται να μαθαίνει όλη την ιστορία του Χριστιανισμού στην Κρήτη, με έμφαση βέβαια στα Αστερούσια, από την εποχή του Αποστόλου Παύλου έως σήμερα! Το κάθε κελί, δηλαδή, θα είναι αφιερωμένο σε κάθε μία από τις περιόδους του Χριστιανισμού.